

Lot van Hooijdonk

Wethouder voor Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid en
Milieu en de Wijken West en Zuid

Postadres Postbus 16200, 3500 CE

Telefoon 030 – 286 11 14

www.utrecht.nl – @lotvanhooijdonk



Aan: de Commissie Stad en Ruimte

Behandeld door	F.J. van Rossem	Datum	14 juli 2014
Doorkiesnummer	030 – 286 4099	Ons kenmerk	14.044858
E-mail	f.j.van.rossem@utrecht.nl	Onderwerp	Stadsgesprek en actieplan Fiets
Bijlage(n)	geen	Verzonden	
Uw kenmerk			
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

Utrecht is een echte fietsstad en daar is de afgelopen jaren flink in geïnvesteerd. De resultaten zijn zichtbaar op straat: de eerste megastalling aan het Jaarbeursplein is geopend, grote delen van de Top 5 fietsroutes hebben we gerealiseerd of komen nu tot stand. De openstelling van twee fietstunnels op knelpunten in de hoofd fietsroutes volgt in het najaar en begin 2015. De eerste tunnel is gemaakt onder de Spinozabrug en de tweede bij Lunetten tussen de sporen. De start van de aanleg van de fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal staat dit jaar gepland. Daarnaast hebben we een veelheid van kleinere maatregelen uitgevoerd en in voorbereiding voor 2014 en 2015. Met deze activiteiten faciliteren en stimuleren we de toename van het fietsgebruik.

De doelstelling van dit college is het fietsen nog meer te bevorderen. Fietsen is gezond, fietsen is schoon, fietsen is stil en fietsen neemt relatief weinig ruimte in beslag. Daarom willen we onze inwoners en bezoekers verleiden om in de stad nog vaker de fiets te nemen. In deze brief zet ik uiteen hoe ik tot een Actieplan Fiets wil komen en ga ik nader in op het onderwerp fietsparkeren, mede naar aanleiding van recente berichtgeving en het raadsdebat over de voorjaarsnota.

Actieplan Fiets

Om tot een gedragen Actieplan Fiets te komen, gaan we in het najaar in (stads)gesprek met fietsers, bewoners en andere belanghebbenden. Dat zullen we niet alleen binnen in een 'zaaltje' doen, maar ook buiten op straat. Ik heb daarbij de volgende onderwerpen voor ogen:

- Het netwerk: hebben we de juiste routes in beeld en welke hebben prioriteit?
- De faciliteiten: wat is er naast deze routes nodig om fietsen te bevorderen?
Stallingsmogelijkheden vormen hier een onderdeel van.
- Welke kansen biedt fietsen voor Utrecht naast duurzame en gezonde bereikbaarheid, bijvoorbeeld voor onze economie en werkgelegenheid, volksgezondheid, vrije tijd, de Grand Départ, vrijheid en emancipatie, en hoe oogsten we die?

- Maatschappelijke vragen rond de plek van fietsen in de openbare ruimte, handhaving van verkeerd gestalde fietsen, relatie met voetgangers(gebieden) etc.

De planning is om dit stadsgesprek in het najaar te organiseren. Het Actieplan Fiets wil ik in het eerste kwartaal van 2015 aan de Raad aanbieden, zodat projecten kunnen landen in het MPB 2015.

Fietsparkeren

Het succes van de fiets in Utrecht levert ook vraagstukken op. Het meest pregnante vraagstuk is het fietsparkeren. Veel fietsers in de stad betekent ook dat er veel plek nodig is om al deze fietsen te stallen. In het stationsgebied bouwen we de komende jaren grote fietsenstallingen die uniek zijn in de wereld. Ook elders zoeken we naar ruimte om meer stallingscapaciteit te realiseren. Gezien de urgentie zijn dat soms tijdelijke oplossingen, zoals bij TivoliVredenburg. Op dit moment is er in totaal onvoldoende georganiseerde stallingsruimte, met onder meer grote aantallen gestalde fietsen in de openbare ruimte tot gevolg. Graag licht ik toe hoe de gemeente daar in het verleden, op dit moment en in de toekomst mee omgaat.

Handhaving fietsparkeren vóór 2014

De Nota Stallen en Parkeren uit februari 2013 introduceerde extra inzet op het creëren van stallingsruimte, een fietsparkeernorm en een intensievere handhaving: naast gevaarlijk gestalde fietsen ook op hinderlijk gestalde fietsen en handhaving op weesfietsen nu ook in de wijken. Dat leverde in 2013 in het totaal 16.755 verwijderde fietsen op.

Handhaving fietsparkeren 2014

Eind 2013 is het beleid rond handhaving van verkeerd gestalde fietsen mede op verzoek van uw Raad aangepast. Sindsdien handhaven we op gevaarlijk gestalde fietsen en is de intensivering op weesfietsen uitgevoerd volgens plan. In de cijfers over de eerste helft van 2014 is te zien dat het aantal hinderlijk gestalde fietsen dat verwijderd is terugloopt naar bijna nul.

2014	wees	gevaarlijk	hinderlijk	totaal
januari	62	569	63	694
februari	1926	505	22	2453
maart	791	771	10	1572
april	401	899	3	1303
mei	887	623	1	1511
juni	1311	1111	1	2423
	5378	4478	100	9956

Conform de Nota Stallen en Parkeren worden regelmatig weesfietsenacties gehouden. Dit is een belangrijke activiteit om de bestaande stallingen dag in dag uit beschikbaar te houden voor fietsen die echt in gebruik zijn. Een voorbeeld: een recente weesfietsenactie op het Smakkelaarsveld leverde na vier weken aankondiging een totaal van ruim 600 verwijderde fietsen op. Op een totaal van 4000 plekken is dit 15%. Dit zijn fietsen die zonder deze actie hoogstwaarschijnlijk blijven staan en dus langzamerhand de stallingsruimte laten dichtslippen. Slechts 1% van de fietsen wordt bij het depot opgehaald, hetgeen een indicatie is dat de meeste fietsen niet meer in gebruik zijn. De Nota Stallen en

Parkeren bepaalt dat rond stations en in de binnenstad fietsen na 14 dagen worden aangemerkt als weesfiets en niet meer na 28 dagen. Per 1 september aanstaande wordt deze wijziging geëffectueerd, gevolgd door een nieuwe weesfietsenactie in het najaar. Ik zie er op toe dat weesfietsen altijd voor de betreffende 14 of 28 dagen per fiets gemarkeerd zijn voordat ze worden verwijderd.

De handhaving op gevaarlijk gestalde fietsen is in de commissiebrief "stand van zaken Serviceverlening en Handhaving Fietsparkeren" van 15 april 2014 met kenmerk 14.003607 precies beschreven. Het gaat hier bijvoorbeeld om de bereikbaarheid voor hulpdiensten, laad- en losstroken, blindegeleidestroken, nooduitgangen en voetgangersdoorgangen, waar mensen anders op de rijbaan gedwongen worden. Zo wordt bijvoorbeeld op de laad- en losplekken aan de Viestraat gehandhaafd omdat vrachtwagens anders op het fietspad moeten lossen en fietsers dus de busbaan op moeten.

Mij bereiken regelmatig signalen dat de werkinstructie in de praktijk niet correct wordt uitgevoerd. Bij nadere beschouwing van de casuïstiek blijkt de verwijdering tot nu toe steeds correct en volgens afspraken uitgevoerd. Dat neemt overigens niet weg dat ik begrijp dat het heel vervelend is, als je fiets verwijderd wordt. De verwijdering vindt altijd plaats op instructie van een BOA en van alle verwijderde fietsen wordt een foto gemaakt. Zo is achteraf altijd vast te stellen wat de reden van verwijdering was. Met het oog op het debat in uw Raad naar aanleiding van de voorjaarsnota bied ik aan deze casuïstiek aan de hand van beelden met u te bespreken om te bezien of er een gedeeld beeld is van wat als 'gevaarlijk' aangemerkt kan worden. Ook zoek ik naar mogelijkheden om de communicatie rond de handhaving te verbeteren.

Handhaving fietsparkeren na 2014

In het aangekondigde stadsgesprek is handhaving van verkeerd gestalde fietsen een expliciet onderwerp. Graag ga ik met alle belanghebbenden – fietsers, omwonenden, winkeliers, hulpdiensten, etc – op zoek naar de juiste balans wanneer, waar en hoe te handhaven op verkeerd gestalde fietsen. Een mogelijkheid kan zijn om meer maatwerk per locatie toe te passen. Ook helpt het als andere partijen dan de gemeente meer stallingsruimte ter beschikking stellen, naast de fietsparkeernorm. Ik stel voor deze nieuwe balans in de eerste helft 2015 te vertalen in een nieuwe werkinstructie en financieel in het onderdeel parkeerexploitatie in het MPB.

Met vriendelijke groet,

Lot van Hooijdonk
Wethouder